

УДК 78.09:39(477):316.7
DOI 10.32461/2226-3209.1.2025.327995

Цитування:

Овсяннікова Н. Ю. «Щедрик» як культурний код української ідентичності та глобальний музичний феномен. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2025. № 1. С. 356–360.

Овсяннікова Наталія Юріївна,
доцент кафедри музичного мистецтва
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв,
заслужений діяч мистецтв України
<https://orcid.org/0000-0001-7767-7050>
nataovsiannikova@ukr.net

Ovsiannikova N. (2025). "Shchedryk" as a Cultural Code of Ukrainian Identity and a Global Musical Phenomenon. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 1, 356–360 [in Ukrainian].

«ЩЕДРИК» ЯК КУЛЬТУРНИЙ КОД УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ МУЗИЧНИЙ ФЕНОМЕН

Мета дослідження – здійснити комплексний аналіз феномену «Щедрика» як культурного коду української ідентичності та глобального музичного явища, виявити фактори, які сприяли поширенню та популярності композиції у світі, оцінити вплив «Щедрика» на формування культурного іміджу України. **Методологія роботи.** Для вивчення феномену «Щедрика» використано міждисциплінарний підхід, який включає комплексний підхід – розгляд «Щедрика» у контексті українського фольклору, музичного мистецтва та соціокультурної спадщини; хронологічний метод – дослідження еволюції композиції від її народного походження до сучасних інтерпретацій; соціокультурний підхід – аналіз впливу «Щедрика» на формування української ідентичності та його роль у міжкультурному культурному обміні; порівняльний аналіз – вивчення аналогій між українськими щедрівками та іншими світовими музичними традиціями. **Наукова новизна** полягає в тому, що автор не обмежується музикознавчим аналізом, а розглядає «Щедрик» в широкому культурному контексті, аналізуючи його роль у формуванні української ідентичності та вплив на світову культуру. У статті проаналізовано використання щедрівки в різних культурних контекстах, від традиційних українських світ до сучасних масових культурних явищ. **Висновки.** Щедрівки, в тому числі «Щедрик», мають міфологічні корені, пов'язані з дохристиянськими обрядами. Згодом вони трансформувалися в обрядові пісні, зберігши елементи величання та побажання добробуту. Завдяки хоровій обробці М. Леонтовича «Щедрик» перетворився на унікальний музичний феномен, що символізує українську культуру та її внесок у світову музичну спадщину. Композиція стала культурним кодом, який об'єднує українців та знайомить світ із традиціями України, сприяючи її культурній дипломатії. Різні інтерпретації «Щедрика», від класичних до сучасних, зробили його впізнаваним у багатьох країнах. Особливої популярності набуло англomовне аранжування «Carol of the Bells». У контексті сучасних подій «Щедрик» слугує символом стійкості, натхнення та культурної єдності. Його використання у світовій культурі сприяє зростанню інтересу до українських традицій. «Щедрик» демонструє здатність української культури до інтернаціоналізації, водночас зберігаючи автентичність, і залишається джерелом національної гордості.

Ключові слова: щедрик, українська культура, музика, ідентичність, глобалізація, фольклор, Микола Леонтович, Carol of the Bells.

Ovsiannikova Nataliia, Associate Professor at the Department of Musical Arts, Research and Training Institute of Performing Arts, National Academy of Culture and Arts Management, Honoured Art Worker of Ukraine

"Shchedryk" as a Cultural Code of Ukrainian Identity and a Global Musical Phenomenon

The purpose of the article is to conduct a comprehensive analysis of the phenomenon of 'Shchedryk' as a cultural code of Ukrainian identity and a global musical phenomenon, to identify the factors that contributed to the dissemination and popularity of the composition worldwide, and to evaluate the impact of 'Shchedryk' on shaping Ukraine's cultural image. **The research methodology.** The study employs an interdisciplinary approach that includes: a comprehensive perspective, examining 'Shchedryk' in the context of Ukrainian folklore, musical art, and socio-cultural heritage; a chronological method, exploring the evolution of the composition from its folk origins to contemporary interpretations; a socio-cultural approach, analysing the influence of 'Shchedryk' on the formation of Ukrainian identity and its role in intercultural exchanges; a comparative analysis, studying analogies between Ukrainian shchedrivky (carolling songs) and other global musical traditions. **The scientific novelty** lies in the author's broader cultural analysis of 'Shchedryk', beyond a purely musicological approach. The study examines its role in shaping Ukrainian identity and its influence on world culture. The article explores the use of 'Shchedryk' in various cultural contexts, from traditional Ukrainian settings

to contemporary mass cultural phenomena. **Conclusions.** Shchedrivky, including 'Shchedryk', have mythological roots tied to pre-Christian rituals. Over time, they transformed into ceremonial songs while retaining elements of glorification and wishes for prosperity. Through Mykola Leontovych's choral arrangement, 'Shchedryk' evolved into a unique musical phenomenon symbolising Ukrainian culture and its contribution to global musical heritage. The composition has become a cultural code that unites Ukrainians and introduces the world to Ukraine's traditions, contributing to its cultural diplomacy. Various interpretations of 'Shchedryk', from classical to modern, have made it recognisable in many countries. The English-language arrangement, 'Carol of the Bells', is particularly popular. In the context of modern events, 'Shchedryk' serves as a symbol of resilience, inspiration, and cultural unity. Its presence in global culture fosters increased interest in Ukrainian traditions. 'Shchedryk' showcases Ukrainian culture's ability to internationalise while maintaining its authenticity, remaining a source of national pride.

Keywords: 'Shchedryk', Ukrainian culture, music, identity, globalisation, folklore, Mykola Leontovych, 'Carol of the Bells'.

Актуальність теми дослідження. Ідентичність – це багатозначне і динамічне поняття, яке визначається уявленнями про роль індивіда у світі. Коріння цих уявлень сягають глибоко в історію людства і знаходять своє відображення у фольклорі та народній творчості. Як зазначає Т. Шершова, фольклор і народна пісня у будь-яких варіантах «набувають значення життєво важливого світоглядного конструкту, необхідного для формування того чи іншого типу ідентичності» [19, 72].

Щедрівки – величальні пісні, в першооснові яких закладено гімни міфологічним богам і героям. З часом вони зазнали явища егемеризму і були адаптовані до прославляння ідеального господаря, його сім'ї та господарства [3]. «Щедрик» – особлива композиція, яка здобула всесвітньої слави та вже давно є предметом досліджень, проте є кілька аспектів (комплексний, хронологічний, соціокультурний, глобальний), які варто розглянути. Актуальність теми обумовлена зростаючим інтересом до української культури у світі та бажанням глибше зрозуміти роль музики у формуванні національної самосвідомості.

Аналіз досліджень і публікацій. Фольклорні тексти XIX століття, зокрема щедрівки, стали предметом наукового аналізу багатьох дослідників. Основи вивчення цих жанрів заклали О. Дей та М. Костомаров. Сучасні науковці В. Войтович, М. Грицай та інші продовжили ці традиції, поглибивши наше розуміння символіки та стилістичних особливостей календарної обрядовості. В. Давидюк у своїй праці «Вибрані лекції з українського фольклору» виявила глибокий зв'язок між щедрівками та весільними піснями, що свідчить про єдність тематичних основ українського фольклору [5]. О. Панчук, аналізуючи функції щедрівок, підкреслює їхню соціальну роль: вони слугували засобом морального заохочення та вираження побажань добробуту родині [14].

Досліджуючи культурно-історичні постаті українських свят Різдва і Щедрого вечора, К. Сосенко вважає колядки та щедрівки словесними творами, які мають виразні ознаки української оригінальності. Етнолог дещо ототожнює святочні пісні, проводячи аналогії з іноземними обрядовими піснями, та зазначає, що «колядок і щедрівок не співають при ніяких святочних обрядах як сакральні пісні, молитви або фрази, а лиш вільно і свobodно для збудження і вдержання святочних настроїв» [17, 2–3].

Аналіз календарно-обрядової поезії виявив стійку групу символів, які можна визначити як різдвяні архетипи. Їхню образність детально дослідив І. Огієнко у праці «Дохристиянські вірування українського народу». Зокрема, вчений звертає увагу на три ключові образи – місяць, сонце та Бог Небесний, які характерні для щедрівок XIX століття і для сучасних різдвяних пісень [12]. Н. Плотнікова розширила цей перелік архетипів, додавши до нього вогонь, воду, народження, смерть та Христа, об'єднавши їх у концептуальне мікрополе «Архетипні образи» в межах ширшої концептуальної сфери «Святки» [15].

Отже, щедрівки є двома різновидами українських обрядових пісень, які мають спільні риси. Зокрема, обидва жанри виконуються під час зимових свят і містять побажання добра та благополуччя. Проте, як зазначено у літературознавчому словнику, щедрівки мають більш широкий хронологічний діапазон і можуть виконуватися не лише на Новий рік, а й наприкінці березня, а період початку весняних польових робіт [11, 730]. З іншого боку, Великий тлумачний словник сучасної української мови визначає щедрівку як пісню, яка виконується саме на Новий рік [2].

Феномен «Щедрика» досліджували О. Бугас [1], О. Гончаренко [4], І. Дікун [6], Г. Карась [7], О. Корчова [8], Л. Костюк [9], В. Кузик [10], І. Літвінова [22], А. Миргородська [18], І. Околович [13], С. Сальнікова [4], В. Скрипник [16], М. Третяк

[18], Є. Шклярська [20], І. Шмагальська [21], А. Юсіфова [22].

Мета дослідження – здійснити комплексний аналіз феномену «Щедрика» як культурного коду української ідентичності та глобального музичного явища, виявити фактори, які сприяли поширенню та популярності композиції у світі, оцінити вплив «Щедрика» на формування культурного іміджу України.

Виклад основного матеріалу. Музика як елемент культурної самосвідомості українців займає особливе місце, а народні пісні слугують відображенням її глибини та сили. Однією з найяскравіших культурних візитівок України стала мелодія «Щедрик», оброблена Миколою Леонтовичем. Ця композиція досягла неймовірної популярності, ставши справжнім музичним феноменом.

М. Леонтович присвятив значну частину своєї творчої діяльності розробці хорової обробки пісні «Щедрик». Композитор постійно вдосконалював твір, створюючи нові версії протягом майже двох століть. Хронологія роботи над щедрівкою охоплює період з 1901–1902 років, коли з'явилася перша композиція до 1919 року, коли була завершена остання редакція. Загалом Леонтович залишив п'ять авторських версій цієї відомої колядки, що свідчить про його глибоку зацікавленість і постійний пошук найкращого музичного вирішення. Народна щедрівка в обробці М. Леонтовича набула нового звучання завдяки використанню композитором оригінального прийому *ostinato*. Ця робота, виконана під керівництвом видатного педагога Б. Яворського, стала результатом творчого пошуку молодого композитора. Перше публічне виконання «Щедрика» студентами Київського університету в 1916 році ознаменувало народження світової музичної класики [18].

У січні 1919 року відбулася знакова подія в історії української музики: у Празі прозвучав «Щедрик» М. Леонтовича, почутий за межами України вперше. Цей виступ Української республіканської капели під керівництвом О. Кошиця став початком тріумфальної подорожі української пісні світом. Протягом п'яти років хор, що складався з 80 талановитих виконавців, презентував «Щедрик» понад 600 разів у 200 містах 17 країн, популяризуючи українську культуру на континентах Європи та Америки.

У 1936 році американський композитор українського походження П. Вільховський, працюючи на радіо NBC, подарував світові

нове звучання української щедрівки. Залишивши незмінною витончену хорову партитуру М. Леонтовича, Вільховський додав до неї оригінальний англомовний текст та фортепіанний супровід. Створивши нову композицію під назвою *Carol of the Bells*, не заперечуючи українські корені пісні.

Авторові, на жаль, не судилося стати свідком світового тріумфу «Щедрика» на провідних сценах Європи та Америки. Його життя трагічно обірвалося в розквіті таланту: на 44 році життя, у рідному домі, він став жертвою підступного вбивства. У той час, коли його творіння зачаровувало вибагливу паризьку публіку, сам композитор став символом трагедії і водночас безсмертя.

«Щедрик» став невід'ємною частиною Різдва і символом цього свята. Вона звучить у різних аранжуваннях, виконана всесвітньо відомими співаками в стилях естради, джазу, оркестрових композиціях, а також у мюзиклах, рекламі, анімаційних серіалах та популярних голлівудських фільмах. На сьогодні існує понад 1000 варіацій мелодії «Щедрика» [1, 92]. Серед найвідоміших версій – «Міцний горішок – 2», «Санта Клаус», «У дзеркала два обличчя», «Сам удома», «Гаррі Поттер», «Сімпсони», «Сімейка Адамсів», «Гріффіни», «Шепіт», «Маппет-шоу» [9, 251].

«Щедрик» лунає різними мовами, зокрема в Англії його називають «новорічною серенадою», у Латинській Америці – «піснею великого чару» чи «піснею буремного моря», а в Канаді – «нововідкритим сфінксом». Музичний світ визнав «Щедрика» однією з найбільших пісень XX століття, а Україну – «країною пісень».

У 2015 році видання *Drohobyczer Zeitung* провело масштабне дослідження та склало список з 17 найкращих виконань «Щедрика». До рейтингу увійшли як визнані майстри вокалу та інструменталісти (вільнюський хор *Bel Canto*, Д. Гікен), так і молоді виконавці (К. Дженкінс). Рок-спільнота також представила свої версії щедрівки у виконанні гуртів *Metallica*, *August Burns Red* та інших. Унікальним є виконання цієї мелодії баскетболістами NBA, які відтворили її звуки баскетбольними м'ячами.

У 2016 році відбувся масштабний флешмоб, присвячений 100-річчю «Щедрика». Протягом 76 днів музиканти з десяти країн виконували цю відому українську щедрівку різноманітними інструментами та голосами, створивши справжню музичну естафету навколо світу [1, 93].

У 2022 році, через століття після прем'єри, ця мелодія знову об'єднала людей. 4 грудня відбувся грандіозний концерт «Notes from Ukraine» у Карнегі-Холі, організований Українським інститутом та громадськими організаціями за підтримки дипломатичних місій. Участь у концерті взяли видатні колективи та артисти, звучали колядки та щедрівки та українські пісні [4, 48–52].

Сьогодні «Щедрик» залишається символом стійкості та надії, переконливо свідчаючи про те, що українська культура, навіть під натиском агресії, здатна об'єднувати та надихати світ.

Наукова новизна полягає в тому, що автор не обмежується музикознавчим аналізом, а розглядає «Щедрик» в широкому культурному контексті, аналізуючи його роль у формуванні української ідентичності та вплив на світову культуру. У статті проаналізовано використання щедрівки в різних культурних контекстах, від традиційних українських світ до сучасних масових культурних явищ.

Висновки. Щедрівки, в тому числі «Щедрик», мають міфологічні корені, пов'язані з дохристиянськими обрядами. Згодом вони трансформувалися в обрядові пісні, зберігши елементи величання та побажання добробуту. Завдяки хоровій обробці М. Леонтовича «Щедрик» перетворився на унікальний музичний феномен, що символізує українську культуру та її внесок у світову музичну спадщину. Композиція стала культурним кодом, який об'єднує українців та знайомить світ із традиціями України, сприяючи її культурній дипломатії. Різні інтерпретації «Щедрика», від класичних до сучасних, зробили його впізнаваним у багатьох країнах. Особливої популярності набуло англomовне аранжування Carol of the Bells. У контексті сучасних подій «Щедрик» слугує символом стійкості, натхнення та культурної єдності. Його використання у світовій культурі сприяє зростанню інтересу до українських традицій. «Щедрик» демонструє здатність української культури до інтернаціоналізації, водночас зберігаючи автентичність, і залишається джерелом національної гордості.

Література

1. Бугас О. О. Святування 100-річчя «Щедрика» – історія всесвітньовідомої композиції. *Дебют* : зб. тез доповідей / за заг. ред. М. В. Трофименка, О. В. Булатової. Київ, 2023. С. 91–93.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / авт.-уклад. В. Бусел. Київ : Ірпінь, 2004. 1440 с.
3. Гоменюк Ю. Колядки та щедрівки як засіб формування моральних якостей у дітей дошкільного віку (на матеріалах фольклорного зимового циклу). URL: [file:///C:/Users/admin/Downloads/Mir_2012_5_31%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/admin/Downloads/Mir_2012_5_31%20(1).pdf) (дата звернення: 02.01.2025).
4. Гончаренко О. В., Сальнікова С. С. До 100-річного ювілею першого виконання «Щедрика» М. Леонтовича у Нью-Йорку. *Редакційна колегія*. 2023. С. 48–53.
5. Давидюк В. Ф. Вибрані лекції з українського фольклору (в авторському дискурсі) : навч. посіб. Луцьк, 2014. 448 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/153586606.pdf> (дата звернення: 02.01.2025).
6. Дікун І. А. Невідомі виміри духовно-хорової музики М. Леонтовича. *Мистецтво та освіта: науково-методичний журнал*. 2024. № 2. С. 7–12.
7. Карась Г. В. «Феномен Щедрика в обробці Миколи Леонтовича у світовому комунікаційному просторі ХХ ст.». *Педагогічна освіта: теорія і практика*. №12. 2012. С. 343–347.
8. Корчова О. Від архаїки до Голівуда: про культурні мандри українського «Щедрика». *Український тиждень*. 2012. № 52. С. 58–60.
9. Костюк Л. К. Микола Леонтович – творець всесвітньо відомої пісні «Щедрик»: реалії та виклики сьогодення. *Наука, освіта, суспільство очима молодих* : матер. XII Міжнар. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих науковців (м. Рівне, 15 травня 2019 р.). Рівне, 2019. С. 250–252.
10. Кузик В. Універсальні коди «Щедрика» в опрацюванні М. Леонтовича: спроба полівекторного аналізу. *Слово Просвіти*. 2016. 29–31 груд. (№ 52). С. 8–9.
11. Літературознавчий словник-довідник. Київ, 2007. 752 с.
12. Огієнко І. Дохристиянські вірування українського народу: історично-релігійна монографія. Київ: Обереги, 1992. URL: https://archive.org/details/Pre-Christian_Beliefs_Of_Ukrainian_People (дата звернення: 02.02.2025).
13. Околович І. Внесок Миколи Леонтовича в музичну культуру України. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2016. №16. С. 146–152.
14. Панчук О. Щедрівки у контексті календарно-обрядової пісенності: на матеріалі фольклору Волині : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.07. Київ, 2006. 20 с.
15. Плотнікова Н. Концепт-архетип Сонце: підґрунтя мікроконцептосфери Святки. URL: <https://naub.oa.edu.ua/2015/%> (дата звернення: 04.01.2025).
16. Скрипник В. «Щедрик» лунав сотнями голосів. *Голос України*. 2016. 23 груд. (№ 245). С. 7.
17. Сосенко К. Культурно-історична постать українських свят Різдва і Щедрого вечора. Львів, 1928. IX, 349. С. 2–3.
18. Третяк М. І., Миргородський А. В. «Щедрик». *Шлях до визнання ^ матер. XLIX науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ* (Вінниця, 27–28 квітня 2020 р.). Вінниця: ВНТУ, 2020. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2020/paper/view/9053> (дата звернення: 02.01.2024).

19. Шершова Т.В. Культурна пам'ять як чинник формування національної ідентичності (на матеріалах народно-пісенних практик Полтавщини): дис. ... док. філос.: 034 – культурологія. НАКККиМ. Київ, 2021. 241 с.

20. Шклярська Є. М. М. Леонтович та його неповторний «Щедрик». *Хорове мистецтво України: історія та персоналії*: матер. VII Всеукр. студ.-учн. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Бердичів, 24 лютого 2022 р.). С. 194–196.

21. Шмагальська Ю. Микола Леонтович «Щедрик»: культурологічний аспект. *Хорове мистецтво України: історія та персоналії*: матер. VII Всеукр. студ.-учн. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Бердичів, 24 лютого 2022 р.). С. 195–199.

22. Юсіфова А. А., Літвінова І. В. «Щедрик» Леонтовича – мистецька зброя на зламі століть. *The 12th International scientific and practical conference "Science and society: modern trends in a changing world" (October 28-30, 2024)*. MDPC Publishing, Vienna, Austria. 2024. Pp. 349–355.

References

1. Buhas, O. O. (2023). Celebration of the 100th Anniversary of 'Shchedryk' – The History of a World-Famous Composition. *Debut*, 91–93 [in Ukrainian].

2. Buzel, V. (Ed.) (2004). *Great Explanatory Dictionary of Contemporary Ukrainian Language*. Kyiv [in Ukrainian].

3. Homeniuk, Y. (2012). Carols and Shchedrivky as a Means of Shaping Moral Qualities in Preschool Children (Based on the Folklore Winter Cycle). Retrieved from: [file:///C:/Users/admin/Downloads/Mir_2012_5_31%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/admin/Downloads/Mir_2012_5_31%20(1).pdf) [in Ukrainian].

4. Honcharenko, O. V., & Salnikova, S. S. (2023). On the 100th Anniversary of the First Performance of 'Shchedryk' by M. Leontovych in New York. Pp. 48–53 [in Ukrainian].

5. Davydiuk, V. F. (2014). Selected Lectures on Ukrainian Folklore (in Author's Discourse). Lutsk. Retrieved from: <https://core.ac.uk/download/pdf/153586606.pdf> [in Ukrainian].

6. Dikun, I. A. (2024). Unknown Dimensions of M. Leontovych's Spiritual and Choral Music. *Art and Education*, 2, 7–12 [in Ukrainian].

7. Karas, H. V. (2012). The Phenomenon of 'Shchedryk' in the Arrangement by Mykola Leontovych in the Global Communication Space of the 20th Century. *Pedagogical Education: Theory and Practice*, 12, 343–347 [in Ukrainian].

8. Korchova, O. (2012). From Archaic to Hollywood: [On the Cultural Journeys of Ukraine's 'Shchedryk']. *Ukrainian Week*, 52, 58–60 [in Ukrainian].

9. Kostiuk, L. K. (2019). Mykola Leontovych – Creator of the World-Famous Song 'Shchedryk': Realities and Challenges of Today. *Science, Education, Society through the Eyes of the Youth: Proceedings of the XII International Scientific and Practical Conference of Higher Education Applicants and Young Scientists (Rivne, May 15, 2019)*, Rivne, 250–252 [in Ukrainian].

10. Kuzyk, V. (29–31 December, 2016). Universal Codes of 'Shchedryk' in M. Leontovych's Arrangement: An Attempt at a Multidimensional Analysis. *Word of Enlightenment*, 52, 8–9 [in Ukrainian].

11. *Literary Dictionary-Reference Book* (2007). Kyiv, 752 p. [in Ukrainian].

12. Ohienko, I. (1992). *Pre-Christian Beliefs of the Ukrainian People: A Historical-Religious Monograph*. Kyiv. Retrieved from: https://archive.org/details/Pre-Christian_Beliefs_Of_Ukrainian_People [in Ukrainian].

13. Okolovych, I. (2016). Mykola Leontovych's Contribution to the Musical Culture of Ukraine. *Current Issues of Humanities*, 16, 146–152 [in Ukrainian].

14. Panchuk, O. (2006). Shchedrivky in the Context of Calendar and Ritual Song Tradition: Based on Volyn Folklore. Abstract of the Candidate Dissertation. Kyiv [in Ukrainian].

15. Plotnikova, N. (2015). The Concept-Archetype of the Sun: The Basis of the Microconceptosphere of the Christmas Holidays. Retrieved from: <https://naub.oa.edu.ua/2015/> [in Ukrainian].

16. Skrypnyk, V. (December 23, 2016). 'Shchedryk' Resonated With Hundreds of Voices. *Voice of Ukraine*, 245, 7 [in Ukrainian].

17. Sosenko, K. (1928). Cultural-Historical Figure of Ukrainian Christmas and Shchedry Vechir Holidays. *Lviv*, 2–3 [in Ukrainian].

18. Tretiak, M. I., & Myrhorodskyi, A. V. (2020). 'Shchedryk': The road to Recognition. *Proceedings of the XLIX Scientific and Technical Conference of VNTU Subdivisions (Vinnytsia, April 27–28, 2020)*. Vinnytsia. Retrieved from: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2020/paper/view/9053> [in Ukrainian].

19. Shershova, T. V. (2021). Cultural Memory as a Factor in the Formation of National Identity (Based on Folk Song Practices of Poltava Region). PhD Thesis in Cultural Studies. Kyiv [in Ukrainian].

20. Shkliarska, Ye. M. (2022). M. Leontovych and His Unique 'Shchedryk'. *Choral Art of Ukraine: History and Personalities: Proceedings of the VII All-Ukrainian Student-Pupil Scientific and Practical Conference with International Participation (Berdychiv, February 24, 2022)*, 194–196 [in Ukrainian].

21. Shmahalska, Yu. (2022). Mykola Leontovych's 'Shchedryk': Cultural Aspect. *Choral Art of Ukraine: History and Personalities: Proceedings of the VII All-Ukrainian Student-Pupil Scientific and Practical Conference with International Participation (Berdychiv, February 24, 2022)*, 195–199 [in Ukrainian].

22. Yusifova, A. A., & Litvinova, I. V. (2024). Leontovych's 'Shchedryk' as an Artistic Weapon at the Turn of the Centuries. *The 12th International Scientific and Practical Conference 'Science and Society: Modern Trends in a Changing World' (October 28–30, 2024)*. Vienna, 349–355 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 08.01.2025
Отримано після доопрацювання 10.02.2025
Прийнято до друку 17.02.2025